

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی و یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار و همچنین مشکلاتی که احیاناً در جریان مراجعه به شعب تأمین اجتماعی با آن روبه‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید. برای این منظور می‌توانید سوالات خود را از طریق ایمیل mohamadhashghai@yahoo.com برای ما ارسال کنید و یا به آدرس دفتر نشریه که در شناسنامه صفحه آخر قید شده است، بفرستید.

یکشنبه ● ۲۱ خرداد ۱۳۹۶ ● شماره صد و شش

ا ت ی ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

آنچه‌می‌خواهیداز بیمه‌و کار بدانید

پاسخ مشاور آتیه‌نوبه سوالات بیمه‌ای خوانندگان سوابق ناقص بیمه‌ای را می‌توان جبران کرد؟

پدرم ۶۸ سال خود را بیمه مشاغل آزاد کرد با نرخ ۱۸ درصد. بعد از یک سال نتوانست حق بیمه‌اش را پرداخت کند. دوباره از سال ۹۵ شروع کرده به پرداخت حق بیمه. آیا سالی که حق بیمه آن انقطاع داشته می‌تواند الان پرداخت کند؟

● محمد حسین فشایی ●
● کارشناس تأمین اجتماعی ●

■ **آیا قانون محاسبه مستمری بازنشستگی بر مبنای ۵ سال آخر خدمت هنوز در حال اجراست یا خیر؟ من شش‌پنجاه می‌باشم و موضوع در برنامه ششم توسعه نیامده ولی سازمان تأمین اجتماعی هنوز آن را اجرا می‌کند. من درخواست بازنشستگی دادم ولی می‌خواهند حقوقم را ۵ ساله حساب کنند. وقتی اعتراض کردم گفتند هنوز چیزی به آنجا ابلاغ نشده است؟**

در ماده ۸۲ قانون تأمین‌نامه ششم توسعه آمده است: «برقراری مستمری بازنشستگان برای کلیه بیمه‌شدگان صندوق‌های بازنشستگی (اعم از کشوری، لشکری، تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های بازنشستگی دستگاه‌ها، نهادهای وابسته) بر مبنای میانگین دوسال آخر دریافتی که دارای کسور بازنشستگی باشد.» بنابراین با وجود این مقرر محاسبه مستمری بر اساس میانگین دستمزد ۵ سال آخر خدمت فاقد وجهت قانونی است. هنوز بخشنامه مربوط به آن صادر نشده. ولی در هر حال این مصوبه از ابتدای سال جاری قابل اجراست.

■ پدرم ۶۸ سال خود را بیمه مشاغل آزاد کرد با نرخ ۱۸

درصد. بعد از یک سال نتوانست حق بیمه‌اش را پرداخت کند. دوباره از سال ۹۵ شروع کرده به پرداخت حق بیمه. می‌خواستم بدانم آیا سالی که حق بیمه آن انقطاع داشته می‌تواند الان پرداخت کند تا به سابقه بیمه‌اش اضافه شود؟ خیر، امکان پرداخت حق بیمه سال‌های قبل وجود ندارد.

■ **پسری ۲۲ ساله هستم. امسال اعتبار بیمه دفترچه در مانم تمام شد. آیا احتمال دارد حق فرزند از مستمری پدرم کسر شود؟ اعتبار دفترچه در مان برای فرزندم ذکر ۲۲ سالگی است. مگر اینکه اشتغال به تحصیل داشته باشد یا طبق نظر کمیسیون پزشکی از کار افتاده کلی باشد.**

■ **برای ادامه تحصیل مجبور شدم سال مرخصی تحصیلی بدون حقوق بگیرم. در این مدت بیمه پرداخت نکردم. در مورد پرداخت حق بیمه این دوره می‌توان کاری کرد؟** خیر، کاری نمی‌توان کرد. سابقه با اشتغال و پرداخت حق بیمه در موعد مقرر قانونی ایجاد می‌شود.

■ **در اردیبهشت ماه سال ۹۵ بیمه‌ام بیست و هشت روز رد شده است. برای دریافت بیمه‌ی بیکاری مراجعه کردم. به جای**

۳۶۵ روز ۳۶۳ روز حق بیمه برایم رد شده است. آیا راهکار قانونی برای جبران کسری این دو روز وجود دارد؟ داشتن یک سال سابقه در آخرین کارگاه برای کسانی است که قرارداد آنها موقت است و پایان قرارداد کارفرما حاضر به تمدید قرارداد نیست. وگرنه برای کسانی که قرارداد دائم دارند یا با وجود قرارداد موقت در حین قرارداد بیکار می‌شوند همان شش ماه سابقه کافی است. در هر حال اگر کارفرما حق بیمه دو روز را وریز نکرده باید با شکایت در هیئت‌های حل اختلاف وزارت کار دو روز مذکور را احیا کنید و در زمره سوابق خود درآورید.

■ **آیا می‌توانم با ۶۰ سال سن و ۲۳ سال سابقه بازنشسته شوم؟ در حال حاضر بیمه مشاغل آزاد هستم. اگر همین الان بازنشسته شوم حقوقم ماهیانه چقدر خواهد بود؟** شرایط بازنشستگی برای بیمه‌های اجباری و مشاغل آزاد یکسان است. شما می‌توانید با ۶۰ سال سن و حداقل ۲۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه بازنشسته شوید. مستمری بر اساس سنوات پرداخت حق بیمه محاسبه می‌شود که از حداقل حقوق سال مربوطه کمتر نخواهد بود. علاوه بر این مستمری بستگی به حقوق مبنای کسر حق بیمه دو سال آخر اشتغال نیز دارد. در هر حال مستمری شما از ۹۳۰ هزار تومان به‌عنوان حقوق پایه کمتر نخواهد بود که به همراه دیگر مزایا به یک میلیون و ۱۵۰ هزار تومان خواهد رسید.

● شرح جدول شماره ۱۰۰ ●
● طراح: حمیدرضا عبدالموند ●

کتی‌نو | ۱۱

● یادداشت ●

● محمدعلی جنتی ●

سالم‌سازی محیط، راهکار غالب در مشاغل سخت

مشاغل سخت و زیان‌آور یکی از موضوعات کلیدی در منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی است. مشاغلی که آئین‌نامه مصوب آنها در سال ۱۳۸۰ به تصویب رسید. با این حال بر این نوع از بازنشستگی‌های پیش از موعد قواعد و ضوابط خاصی حاکم است که توجه به آنها در بهره‌مندی واجدین شرایط از امتیازهای این قانون و اداره بهتر دارایی‌های بیمه‌شدگان موثر است. به نظر می‌رسد مهم‌ترین هدف حفظ سلامت بیمه‌شدگان در معرض عوامل زیان‌آور محیط کار، و حفظ و ارتقای سلامت محیط کار است. لازم به ذکر است در حوزه مهندسی بهداشت حرفه‌ای، اقدامات کنترلی در محیط کار شامل کنترل منبع آلاینده، کنترل منبع تا دریافت‌کننده، و کنترل دریافت‌کننده آلودگی (کارگر، بیمه‌شده) است و یکی از راهکارهای کنترل فردی کاهش زمان تماس و مواجهه با آلاینده‌های محیط کار است. بر اساس تعریف، کاری سخت و زیان‌آور است که در آن عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی، بیولوژیکی محیط کار غیراستاندارد است و در اثر اشتغال بیمه‌شده تنش‌های مفرط را تجربه می‌کند (جسمی و روانی) در وی ایجاد می‌شود که نتیجه آن بیماری‌های شغلی و عوارض ناشی از آن باشد.

انواع کارهای سخت و زیان‌آور دو نوع «الف» و «ب» است که تفاوت آن در حذف و کاهش سخت و زیان‌آوری است. به این شکل که مشاغل گروه «الف» مشاغلی است که صفت سخت و زیان‌آوری با ماهیت آن وابستگی دارد و کارفرما می‌تواند با به‌کارگیری تمهیدات بهداشتی، ایمنی و تدابیر فنی مناسب سختی و زیان‌آوری آنها را حذف کرد. گروه «ب» مشاغلی است که ماهیت آن سخت و زیان‌آور است و با به‌کارگیری تمهیدات بهداشتی، ایمنی و تدابیر فنی توسط کارفرما، می‌توان صفت سخت و زیان‌آوری آنها را کاهش داد. ولی کارمکان سخت و زیان‌آوری آنها حفظ می‌شود. مانند کار مداوم در معادن زیرزمینی. سخت و زیان‌آور بودن مشاغل و نوع آن (گروه «الف» و گروه «ب») در هر کارگاه با بررسی سوابق، بازدید و کنترل شرایط کار توسط کارشناسان بهداشت حرفه‌ای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بازرسان کار وزارت کار و امور اجتماعی و با تأیید کمیته‌های بدوی و تجدیدنظر استانی تعیین می‌شود. در مواردی که استاندارد حدود تماس شغلی عوامل زیان‌آور وجود دارد، تصمیم‌گیری قطعی در کمیته‌ها مستلزم اندازه‌گیری و اظهارنظر کارشناسان بهداشت حرفه‌ای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا سایر مراکز دارای مجوز از وزارت بهداشت است.

براساس آمار منتشرشده در سال ۱۳۹۴، ۷۵ درصد بازنشستگان در شمار بازنشستگان عادی و ۲۵ درصد آنان بازنشسته پیش از موعد هستند و بازنشستگان مشاغل سخت و زیان‌آور در مجموع ۵۲ درصد بازنشستگان پیش از موعد (۱۳ درصد کل بازنشستگان) را تشکیل می‌دهند. به عبارتی ۳۱ درصد از کل هزینه‌های بلندمدت سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۴ مربوط به بازنشستگان عادی و حدود ۱۱ سال بیشتر از مستمری بازنشستگی استفاده می‌کند. با توجه به موارد ذکرشده می‌توان دریافت که بازنشستگان مشاغل سخت و زیان‌آور با سن و سابقه پرداخت حق بیمه کمتر و با دریافت بالاتر بازنشسته می‌شوند. در این شرایط همان‌طور که تجارب بین‌المللی نشان می‌دهد و در راهکارهای علمی به آن اشاره شده و به نوعی مواردی از آن در قانون و آئین‌نامه مشاغل سخت و زیان‌آور دیده شده است، به نظر می‌رسد بهترین راهکار در خصوص این‌گونه مشاغل سالم‌سازی محیط کار (از طریق انجام اقدامات کنترلی) و توجه به سلامت فرد بیمه‌شده است. لازم به ذکر است در تعدادی از کشورها به حدی حفظ سلامت محیط و فرد حائز اهمیت است که توجه به فاکتورهای مهندسی بهداشت حرفه‌ای در میزان پرداخت حق بیمه کارفرمایان دخیل است و میزان حق بیمه به حدی افزایش یافته که کارفرمایان برای نپرداختن حق بیمه بالا، اقدامات کنترلی محیط و سالم‌سازی را انجام می‌دهند.

مدیرکل امور فنی مستمری‌های تأمین اجتماعی